Meestega seksivate meeste üleeuroopaline uurimus internetis (EMIS)

Kogukonna raport 2.ee

EMIS-i meeskond soovib teid taas kord tänada osalemast esimeses üleeuroopalises internetipõhises meeste homoseksuaalsust, homoseksuaalset käitumist ja meestega seksivate meeste (MSM) hulgas seksuaalsel teel levivaid infektsioone käsitlevas uurimuses, mis on suurim meestevahelise seksi kohta läbi viidud uurimisprojekt (enam kui 180 000 osalejat!).

See on teine spetsiaalselt Euroopa lesbide, geide, bi- ja transseksuaalide (LGBT) mitmekesiste kogukondade liikmetele kirjutatud kogukonna raport. Loodame, et see teave on teile huvitav ja kasulik. Esimene kogukonna raport käsitles testimist HIV-i suhtes, teadmisi testimise kohta, oma seksuaalse orientatsiooni avalikustamist ehk nn „kapist väljas" olemist, rahulolu oma seksuaaleluga ja „planeedi seksikaimat meest". Kõik EMIS-i koostatud kogukonna raportid on kättesaadavad 25 keeles internetiaadressil www.emis-project.eu.

Euroopa MSM-ide seksuaalelu

Käesolevas, järjekorras teises raportis, keskendume mitmele teemale, mis on seotud seksi ja seksuaalpartnerite arvu ning tüübiga, samuti sellele, kuidas testida end peale HIV-i ka muude seksuaalsel teel levivate infektsioonide suhtes. Palun võtke teadmiseks, et see on üksnes esialgne teave ja me valmistame ette põhjalikumat raportit, mis avaldatakse 2011. aasta lõpus. Sarnaselt eelmise kogukonna raportiga oleme kolmandal leheküljel lisanud selles raportis käsitletud andmete ülevaate.

Kui te võrdlete käesoleva raporti tabelit esimese raporti tabeliga, siis märkate, et EMIS-ile vastanute hulk, mis on märgitud vasakus tulbas, on veidi kahanenud. Selle põhjuseks on muutused kriteeriumides, mille põhjal jäeti välja vastanute andmed juhul, kui vastused ei olnud järjekindlad. Püüame mitte esitada nende meeste andmeid, kes täitsid küsimustiku kiirustades ega andnud vastuseid, mis vastanuks tegelikult nende teadmistele ja kogemustele.

Kellega seksiti

Kõikides riikides oli EMIS-i küsimustiku täitnute hulgas märkimisväärne arv neid, kes ei määratlenud ennast gei või homoseksuaalina. See tähendab, et vastas mitmekesine valim mehi, kes seksivad meestega. Tõepoolest, umbes 15% kõikidest vastanutest märkisid, et on küsitlusele eelnenud 12 kuu jooksul olnud seksuaalvahekorras naisega. Kõige madalam on see näitaja Belgias (.be), Madalmaades (.nl), Poolas (.pl) ja Prantsusmaal (.fr), kus ligikaudu kümnendik vastanutest on küsitlusele eelnenud 12 kuu jooksul olnud seksuaalvahekorras naisega . Kõrgeimad näitajad on Sloveenias (.si), Bulgaarias (.bg), Rumeenias (.ro) ning Bosnias ja Hertsegoviinas (.ba), kus naisega vahekorras olnuid on neljandik või rohkem respondentidest. Täpsemalt on andmed näidatud tabelis leheküljel 3.

Mitme mehega seksiti

Kolmandal leheküljel asuvas tabelis on näidatud need vastajad, kelle partnerite arv küsitlusele eelnenud 12 kuu jooksul oli eriti suur (üle 10 partneri) ja kellel väike (2-10 partnerit). 43%-l kuni 59%-l respondentidel oli kaks kuni kümme partnerit. Samas nende osakaal, kellel oli rohkem kui kümme partnerit, ulatus 38 riigi lõikes 10%-st kuni üle 25%-ni. Seksuaalpartnerite arv näitab meile nii mõndagi, näiteks seda, kui lihtne või keeruline on leida partnereid (sest nad ei pruugi olla „kapist väljas" või ei ole kohti või asutusi, kus kohtuda). See võib näidata ka seda, kui raske võib paljude jaoks olla püsisuhete loomine. Seda eeskätt ühiskondades, kus samasoolisi paare ametlikult ei tunnustata või ei ole need lubatud.

Muidugi on seksuaalsuhted mitme partneriga paljude meeste vaba valik. Mida rohkem on teil seksuaalpartnereid, seda sagedamini on soovitatav kontrollida oma seksuaaltervist.

Kus kohtuti seksuaalpartneritega

Küsisime teilt (nendelt, kellel oli olnud viimase 12 kuu jooksul juhupartner), kus te kohtusite oma viimase meessoost juhupartneriga. Kõige levinum vastus oli „internetis", sellele järgnesid erinevad geiorientatsiooniga asutused, sealhulgas saunad ja baaride ning klubide tagatoad.

Executive Agency for Health and Consumers · CEEIS Cat · giz · Maastricht University · Regione del Veneto · Sigma Research · Robert Koch Institut

Rohkem kui pooled teist kohtasid seksuaalpartnereid internetis ja rohkem oli see levinud ida pool

Kaart nr 1 esitab teavet vastajate osakaalu kohta, kes kohtasid oma viimast juhupartnerit internetis. See näitab suhteliselt selget jagunemist Ida- ja Lääne-Euroopa vahel. Selle põhjuseks võib olla asjaolu, et seal, kus veebikasutus on kõige suurem, on vähem füüsilisi kohtumispaiku, võib ka olla, et EMIS jõudis peamiselt nendeni, kes kasutavad partneritega kohtumiseks internetti. Sellele erinevusele on mitu võimalikku seletust.

Kaart nr 1. **Vastanute osakaal, kes kohtasid oma viimast juhupartnerit internetis (% viimase 12 kuu jooksul juhupartnereid omanutest)**

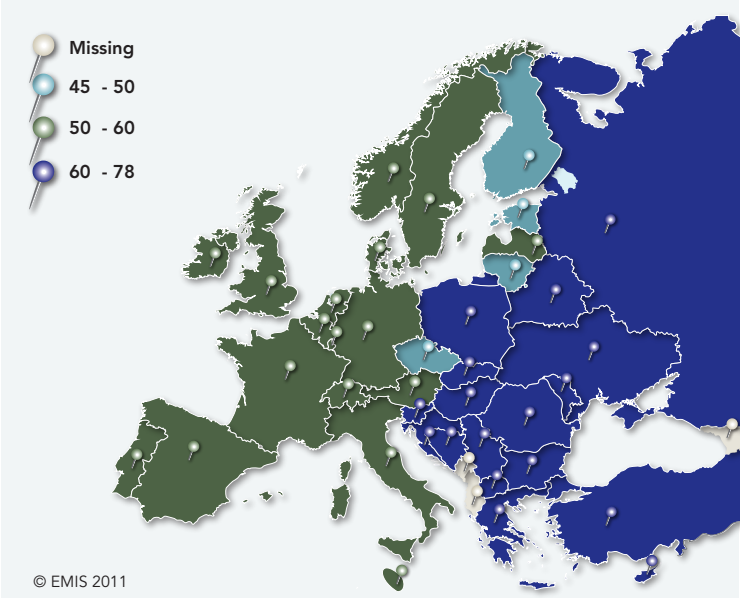

Kohtumine geiorientatsiooniga asutustes

Mitte igas riigis ei ole selliseid asutusi nagu geisaunad, pornokinod või baaride ja klubide tagatoad, siiski külastas eelmisel aastal üks osa kõikide riikide respondentidest neid asutusi kas oma riigis või reisil olles. Tabel näitab, et vähem kui 10% Bosnias ja Hertsegoviinas (.ba), Türgis (.tr), Serbias (.rs), Ukrainas (.ua) ja Valgevenes (by) vastanutest kohtas oma viimast juhupartnerit geiorientatsiooniga asutuses. Samas Prantsusmaal (.fr), Belgias (.be) ja Madalmaades (.nl) tegid seda üle veerandi vastanutest.

Millal lasti end viimati kontrollida seksuaalsel teel levivate infektsioonide suhtes

Tabelist on näha, et lisaks HIV-ile oli muude seksuaalsel teel levivate infektsioonide suhtes testimine kõige levinum Madalmaades (.nl), Ühendkuningriigis (.uk), Venemaal (.ru), Valgevenes (.by), Belgias (.be), Prantsusmaal (.fr), Iirimaal (.ie) ja Rootsis (.se).

Seksuaalsel teel levivad infektsioonid pärakus jäävad suurima tõenäosusega diagnoosimata

Siiski ei anna see meile teavet suguhaiguste tuvastamiseks tehtud testide kvaliteedist või nende valikust. Sellised seksuaalsel teel levivad infektsioonid nagu anaalkondüloomid, rektaalne gonorröa ja rektaalne klamüüdia on MSM-ide hulgas väga levinud ja meditsiinitöötajatel tuleb sellega arvestada. Nagu tabelist näha, hõlmab seksuaalsel teel levivate infektsioonide kontroll enamikus Euroopa riikides harva nii peenise kui ka päraku lihtsat kontrolliosa. Sama kehtib ka rektaalsete proovide kohta, millega tuvastatakse gonorröad ja klamüüdiat – haigusi, millel enamikul juhtudel puuduvad silmaga nähtavad sümptomid .

Kaart nr 2 toob esile selle, et ainult Ühendkuningriigis (.uk), Iirimaal (.ie), Maltal (.mt), Madalmaades (.nl) ja Rootsis (.se) võetakse anaalproove sageli. See tähendab, et sellised suguhaigused nagu anaalkondüloomid, rektaalne gonorröa ja klamüüdia on enamikus Euroopa riikides tõenäoliselt aladiagnoositud.

Kaart nr 2. **Vastanute osakaal, kes teatasid, et on läbinud suguhaiguste kontrolli, mille käigus võeti ka anaalproov.**

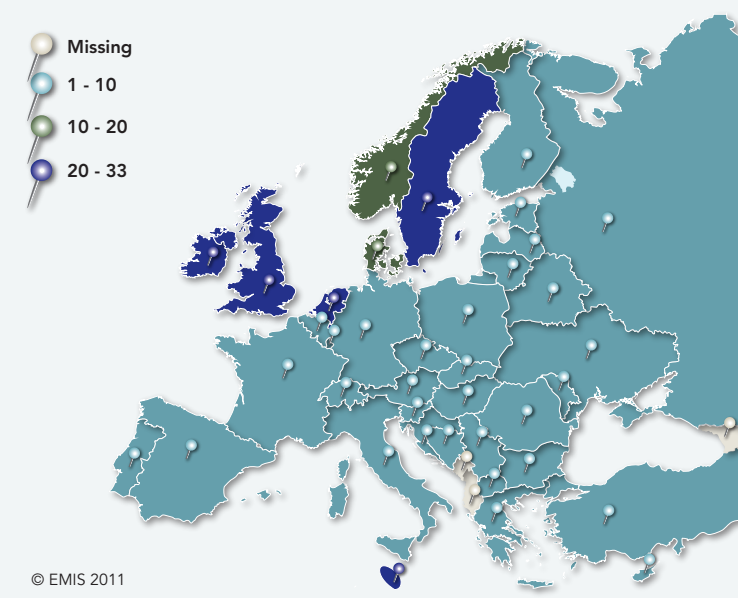

Millist seksi harrastati

Kui küsiti, mis liiki seksi te viimase 12 kuu jooksul olete harrastanud, osutus oraalseks (suuseks) kõige esimeseks, sellele järgnes vastastikune masturbatsioon (käega rahuldamine). Sellele järgnes anaalseks (aktiivne või passiivne roll). Tabelis on näha, et anaalseksi määr oli madalaim Rootsis (.se), Soomes (.fi) ja Eestis (.ee) ning kõrgeim Prantsusmaal (.fr), Hispaanias (.es), Portugalis (.pt), Valgevenes (.by), Venemaal (.ru) ja Moldovas (.md).

Kõige populaarsem on suuseks!

MSM-ide hulgas kandub HIV edasi enamasti anaalseksi teel, kui ei kasutata kondoome või kui kondoom puruneb või libiseb maha. Mõistagi on kondoomi kasutamata jätmine suurim risk, iseäranis siis, kui te ei tea oma partneri HIV-staatust (isegi siis, kui ta on teie püsipartner) või kui teie partneri HIV-staatus erineb teie omast.

Executive Agency for Health and Consumers · CEEIS Cat · giz · Maastricht University · Regione del Veneto · Sigma Research · Robert Koch Institut

Kogukonna raport 2.ee

Esialgsed Euroopa MSM-internetiuuringu (EMIS) tulemused: ülevaade

Riik	Osalenute arv	Seksuaalvahekord naist-ega viimase 12 kuu jooksul	Seksuaalsel teel levivate infektsioonide suhtes testimine viimase 12 kuu jooksul	Peenise ja päraku läbivaatus viimase 12 kuu jooksul	Püisuhe mehega	Seksuaalvahekord 2-10 partneriga viimase 12 kuu jooksul	Seksuaalvahekord rohkem kui 10 partneriga viimase 12 kuu jooksul	Viimaste juhupartneritega geiorientatsiooniga asutuses kohtumine	Viimaste juhupartneritega internetis kohtumine	Anaalvahekord viimase 12 kuu jooksul	Võimalik HIV leviku risk viimase 12 kuu jooksul (1)
.at (Austria)	4085	14%	30%	6%	39%	48%	24%	20%	58%	85%	23%
.ba (Bosnia ja Hertsegoviina)	150	28%	19%	2%	22%	62%	10%	1%	77%	80%	34%
.be (Belgia)	3982	8%	42%	5%	46%	43%	33%	26%	53%	86%	25%
.bg (Bulgaaria)	1036	25%	29%	3%	35%	49%	21%	16%	66%	85%	36%
.by (Valgevene)	367	17%	43%	9%	53%	57%	12%	10%	68%	90%	40%
.ch (Šveits)	5028	15%	32%	6%	42%	46%	32%	25%	58%	85%	22%
.cy (Küpros)	267	17%	21%	4%	29%	48%	26%	16%	61%	85%	34%
.cz (Tšehhi Vabariik)	2400	10%	18%	5%	48%	49%	14%	16%	55%	84%	33%
.de (Saksamaa)	54387	14%	28%	6%	41%	47%	23%	21%	60%	83%	25%
.dk (Taani)	1742	13%	35%	12%	35%	48%	27%	21%	55%	86%	30%
.ee (Eesti)	594	19%	22%	4%	40%	51%	14%	20%	46%	78%	35%
.es (Hispaania)	13111	10%	37%	6%	32%	42%	31%	20%	58%	90%	30%
.fi (Soome)	2026	15%	22%	8%	42%	47%	16%	19%	47%	78%	28%
.fr (Prantsusmaa)	11164	9%	40%	5%	47%	37%	38%	26%	58%	88%	25%
.gr (Kreeka)	2944	17%	31%	5%	35%	48%	27%	16%	64%	86%	26%
.hr (Horvaatia)	517	15%	20%	3%	36%	51%	16%	13%	70%	86%	36%
.hu (Ungari)	2067	16%	24%	6%	41%	51%	18%	19%	50%	85%	32%
.ie (Iiri Vabariik)	2194	14%	38%	26%	29%	50%	24%	18%	57%	84%	33%
.it (Itaalia)	15984	13%	30%	5%	36%	44%	30%	22%	59%	88%	30%
.lt (Leedu)	595	16%	17%	3%	44%	49%	10%	14%	48%	79%	40%
.lu (Luksemburg)	280	15%	27%	3%	40%	46%	27%	23%	62%	84%	21%
.lv (Läti)	708	20%	26%	5%	45%	54%	15%	16%	54%	83%	38%
.md (Moldova)	117	21%	37%	6%	43%	47%	15%	11%	65%	94%	37%
.mk (endine Jugoslaavia Makedoonia Vabariik)	117	24%	24%	4%	26%	63%	16%	11%	63%	86%	31%
.mt (Malta)	119	12%	30%	24%	37%	43%	33%	20%	55%	83%	32%
.nl (Madalmaad)	3787	8%	53%	25%	47%	44%	37%	30%	51%	86%	30%
.no (Norra)	2096	11%	36%	13%	34%	52%	16%	13%	57%	83%	32%
.pl (Poola)	2746	8%	25%	4%	42%	48%	20%	15%	60%	87%	32%
.pt (Portugal)	5187	15%	28%	3%	37%	51%	20%	21%	56%	91%	30%
.ro (Rumeenia)	2327	26%	32%	3%	37%	58%	20%	11%	63%	85%	42%
.rs (Serbia)	1106	21%	24%	2%	32%	57%	15%	9%	67%	86%	33%
.ru (Venemaa)	5035	15%	44%	10%	52%	52%	20%	14%	61%	91%	35%
.se (Rootsi)	3132	13%	38%	19%	39%	49%	20%	18%	57%	78%	30%
.si (Sloveenia)	990	24%	18%	5%	35%	51%	12%	16%	65%	79%	24%
.sk (Slovakkia)	586	10%	15%	3%	40%	49%	11%	12%	64%	83%	37%
.tr (Türgi)	1807	20%	16%	3%	34%	42%	34%	6%	71%	87%	49%
.ua (Ukraina)	1711	20%	35%	6%	49%	59%	13%	9%	64%	88%	36%
.uk (Ühendkuningriik)	17718	10%	44%	27%	37%	46%	30%	21%	57%	84%	32%
Kokku	**174,209**										
Mediaan % (2)		**15%**	**29%**	**5%**	**39%**	**46%**	**20%**	**16%**	**59%**	**85%**	**32%**

(1) Kaitsmata anaalvahekord partneriga, kelle HIV-staatus oli teadmata või ankeedile vastanu omast erinev.
(2) 38 riigi keskmine (mediaan), mitte kõikide vastanute keskmine.

Executive Agency for Health and Consumers · CEEIS Cat · giz · Maastricht University · Regione del Veneto · Sigma Research · Robert Koch Institut

Kogukonna raport 2.ee

HIV leviku risk

Kaitsmata anaalvahekord partneritega, kelle HIV-staatus on teadmata või erinev, kujutab endast võimalikku HIV leviku riski. Vastused varieerusid 38 riigi lõikes, alates madalast määrast, mis oli umbes „üks viiest", Luksemburgis (.lu), Šveitsis (.ch) ja Austrias (.at) kuni kõrge, 50% määrani Türgis (.tr).

HIV-iga nakatumise riski saab vähendada,

(1) harrastades muid seksuaalpraktikaid kui anaalseks;

(2) kasutades anaalseksi harrastades kondoome ja

(3) harrastades anaalseksi üksnes partneritega, kelles te võite olla täiesti kindel, et neil on sama staatus mis teil (mida on aga enamasti keeruline saavutada).

Esimeses kogukonna raportis edastasime vastused küsimusele planeedi seksikaima mehe kohta. Enamik teist pidas oma poiss-sõpra seksikaimaks meheks. Otsustasime käesolevasse raportisse kaasata ka teabe selle kohta, kui paljud teist on püsisuhtes mehega.

Püsisuhted meestega

Keskmiselt umbes 40% vastanutest märkis küsimustikku täites, et on püsisuhtes mehega. Need määrad olid kõrgeimad Valgevenes (.by), Venemaal (.ru) ja Ukrainas (.ua). Seevastu alla 30% oli see näitaja Bosnias ja Hertsegoviinas (.ba), Küprosel (.cy), Iirimaal (.ie) ja Makedoonias (.mk). Igas riigis teatasid need, kellel on püsisuhe meespartneriga, oluliselt suuremast seksuaalsest rahulolust.

Soov olla püsisuhtes oli kõige rohkem (25%) mainitud põhjus sellele, miks ei olda rahul oma intiimeluga. Lõppraport uurib lähemalt seksuaalse rahulolu mustreid ja seda, millest võiks õnnelik seksuaalelu sõltuda. Millised need mustrid ka ei ole, usume, et mehed, kes seksivad meestega, peaksid kogema võimalikult head seksi, seades end võimalikult vähe ohtu. Riigid peaksid seetõttu suunama oma poliitika meestega seksivate meeste tervist ja heaolu edendava keskkonna pakkumisele, et vähendada diskrimineerimist ja juurutada õiguslikku tunnustamist, mis toetab ja tugevdab samasooliste suhteid.

Suur tänu teile!

Täname teid, et leidsite aega selle kogukonnaraporti lugemiseks. Palun trükkige mõni koopia välja ja levitage neid kohalikes asutustes ja kohtumispaikades või rääkige oma sõpradele ja kolleegidele meie veebilehest www.emis-project.eu, kust nad võivad saada oma eksemplari. EMIS-i lõppraport avaldatakse 2011. aasta novembri keskel. Täiendava tagasiside tarbeks ja teiste raportite lugemiseks külastage veebilehte. Kui teil on küsimusi või kui te soovite rohkem teavet, saatke palun e-kiri aadressile coordinator@emis-project.eu.

Raporti koostasid:
Mick Quinlan, Susan Donlon ja Daniel McCartney (.ie),
Antons Mozalevskis (.lv), Ekaterina Shmykova (.ru),
Marianella Kloka (.gr), Todd Sekuler, Ulrich Marcus, ja Axel J. Schmidt (.de).

Raporti tõlkis inglise keelest eesti keelde:
Tiido ja Partnerid Keeleagentuur OÜ

Raporti kavandas:
Maurice Farrell (www.Creationpod.ie) ja raporti koostamist rahastasid GMHS (.ie) ning GHN(.ie).

EMIS-i assotsieerunud partnerid: DE: GTZ, Robert Koch Institute; **ES:** Centre de Estudis Epidemiològics sobre les ITS i SIDA de Catalunya (CEEISCat); **IT:** Regional Centre for Health Promotion Veneto; **NL:** University College Maastricht; **UK:** Sigma Research.

EMIS-i koostööpartner: AT: Aids-Hilfe Wien; **BE:** Institute of Tropical Medicine, Facultés Universitaires Saint-Louis, Ex Aequo, Sensoa, Arc-en-ciel Wallonie; **BG:** National Centre of Infectious and Parasitic Diseases, Queer Bulgaria Foundation; **BY:** Vstrecha; **CH:** Institut universitaire de médecine sociale et préventive, Aids-Hilfe Schweiz; **CY:** Research Unit in Behaviour & Social Issues; **CZ:** Charles University (Institute of Sexology), Ceska spolecnost AIDS pomoc; **DE:** Berlin Social Science Research Center (WZB), Deutsche AIDS-Hilfe; Federal Centre for Health Education (BZgA); **DK:** Statens Serum Institut, Department of Epidemiology, STOP AIDS; **ES:** National Centre of Epidemiology, stopsida, Ministry of Health, Social Policy and Equality; **EE:** National Institute for Health Development; **FI:** University of Tampere (Nursing Science), HIV-saatio/Aids-tukikeskus; **FR:** Institut de veille sanitaire (InVS), AIDeS, Act Up Paris, Sida Info Service, Le Kiosque, The Warning; **GR:** Positive Voice; **HR:** University of Zagreb (Humanities and Social Sciences); **HU:** Hungarian Civil Liberties Union (TASZ), Háttér; **IE:** Gay Men's Health Service, Health Services Executive; **IT:** University of Bologna, Arcigay, Instituto Superiore di Sanità; **LT:** Center for Communicable Diseases and AIDS; **LV:** The Infectiology Center of Latvia; Mozaika; **MD:** GenderDoc-M; **MK:** Equality for Gays and Lesbians (EGAL); **NL:** schorer; **NO:** Norwegian Knowledge Centre for the Health Services, Norwegian Institute of Public Health; **PL:** National AIDS Centre, Lambda Warszawa; **PT:** GAT Portugal, University of Porto (Medical School), Institute of Hygiene and Tropical Medicine; **RO:** PSI Romania **RS:** Safe Pulse of Youth; RU: PSI Russia, LaSky; **SE:** Malmö University, Riksforbundet for homosexuellas, bisexuellas och transpersoners rattigheter (RFSL); **SI:** National Institute of Public Health, Legebitra, ŠKUC-Magnus, DIH; **SK:** OZ Odyseus; **TR:** Turkish Public Health Association, KAOS-GL, Istanbul LGBTT, Siyah Pembe Ucgen Izmir; **UA:** Gay Alliance, Nash Mir, LiGA Nikolaev; **UK:** City University, London, CHAPS (Terrence Higgins Trust); **EU:** ILGA-Europe, Aids Action Europe, European AIDS Treatment Group, GayRomeo, Manhunt & Manhunt Cares

EMIS-i nõuandvad partnerid: Executive Agency for Health and Consumers (EAHC), European Centre for Disease Prevention and Control (ECDC), WHO-Europe

EMIS soovib veel tänada neid enam kui 200 veebilehte, kes paigutasid meie reklaamiriba oma lehele, ja iseäranis neid, kes saatsid laiali individuaalseid sõnumeid oma kasutajatele: GayRomeo, Manhunt, Qruiser, Qguys ja Gaydar. Samuti täname kõiki vabaühendusi, kes meie uurimust reklaamisid. Ilma selle abita ei oleks EMIS-i töö õnnestunud.

EMIS-i rahastab: Executive Agency for Health and Consumers (EAHC); Centre d'Estudis Epidemiològics sobre les ITS/HIV/SIDA de Catalunya (CEEISCat); Department of Health for England; Regione del Veneto; Robert Koch Institute; University College Maastricht; German Ministry of Health; Finnish Ministry of Health; Norwegian Institute of Public Health; Swedish Board of Health and Welfare.

EMIS-i lõppraport avaldatakse 2011. aasta novembri keskel.
Kuni selle ajani leiate rohkem tagasisidet ja raporteid aadressil www.emis-project.eu.
Mis tahes küsimuste korral kirjutage palun coordinator@emis-project.eu.